

Ustav

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 14

POREKLO I ZNAČENJE NAZIVA USTAV

Naziv ustav vodi poreklo od latinske reči *constitutio*. U filozofskim spisima velikih mislilaca antičke Grčke – Platona i Aristotela, sreću se i razmatranja o ustavima grčkih državica. Izraz ustav koristi se prevenstveno u značenju osnovnih obeležja političkog uređenja konkretnе države. Ovim nazivom ne označava se pravni akt već konkretni sistem državnog i društvenog uređenja države. Aristotel pravi razliku između pravila o državnom i društvenom uređenju (politee) i pravila kojima se uređuju ovlašćenja koja pripadaju pojedinim organima vlasti (nomoi). U feudalnom društvu katolička crkva reč ustav koristi za akte kojima se uređuje sistem organizacije crkve. Sa buržoasko – demokratskim revolucionama termin ustav je u političkoj i pravnoj teoriji dobio drugačije značenje, koje je i danas u upotrebi. U našem jeziku izvorno značenje termina ustav je: brana, prepreka, ograničenje, obuzdavanje. Ustav kao pravni akt doista je akt ograničavanja državne vlasti.

2. POJAM USTAVA

2.1 Ustav u materijalnom smislu

U svakoj državi postoje izvesna pravilaka koja uređuju konkretnu državu i njen pravo. Oblik i forma u kojoj se takva pravila izražavaju mogu biti različita: pisana ili nepisana pravila; pravne norme ili pak pravila stvorena običajnim pravom; pravila sistematizovana i koncentrisana u jednom pravnom aktu ili pak u više različitih pravnih akata. Osnovno obeležje pojma ustava u materijalnom smislu je oslanjanje ovoga pojma na sadržaj odnosa koji se uređuju ustavom, nezavisno od toga da li su ti odnosi stvarno i uređeni ustavnom normom ili pak nekim drugim propisima, pa čak i običajima. Postoje razlike u teorijskim razmatranjima pojma ustava u materijalnom smislu. Razlike proističu iz samog poimanja sadržine ustavne materije, a s obzirom na to mogu se grupisati u dve osnovne grupe. Prvoj grupi pripadaju teoretičari, koji sadržaj ustavne materije vezuju u osnovi za državu, njenu organizaciju, status, nadležnosti i međisobne odnose organa vlasti, posebno najviših organa državne vlasti. Drugoj grupi pripadaju teoretičari koji sadržaj ustavne materije vezuju u osnovu za društvo. Postoje i shvatanja koja kombinuju oba navedena svojstva sadržaja ustavne materije. Pristalice ovih svatanja vezuju se podjednako za organizaciju i funkcionisanje organa vlasti, kao i za pravila po kojima se stvara pravo, a smatrajući ih jednako važnim za određivanje pojma ustava. Zajedničko sa sva izneta različita shvatanja ustava u materijalnom smislu jeste vezivawe sadržaja za državu ili pravo. U konstitucionalnoj i pravnoj teoriji sreću se stanovišta koja materijalni pojam ustava sadržinski proširuju izvan države i prava. Ovu grupu povezuje stav po kome sadržaj ustava vezuje za političke i socijalno – ekonomske odnose.

2.2 Ustav u formalnom smislu

Forma ustava je njegovo bitno svojstvo, osobina po kojoj se ustav razlikuje od zakona i drugih opštih pravnih akata. Elementi koji određuju formu ustava su pisana forma, sistematizovane ustavne norme u jednom jedinstvenom pravnom aktu, najveća pravna snaga ustavnih normi i najviše mesto koje ustav zauzima u pravnom sistemu. Elementi koji određuju svojstva ustava i formalnom smislu su: poseban organ koji odlučuje o donošenju ili promeni ustava; poseban postupak po kojem se ustav donosi ili menja i poseban način uređivanja postupka revizije ustava. U ustavu se uređuju najvažnija pitanja u političkoj zajednici. Legitimitet ustava počiva na njegovoj sadržini, prznatoj i prihvaćenoj od strane građana političke zajednice.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com